

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

Reception

for Troels Frandsen, 60 år
Fredag den 24. maj 2024,
kl. 13.00-16.00

Se omtale på
side 25

- 3** Flot fremmøde på generalforsamlingen
- 4** Forår på vej!
- 6** Skadedyr ved fremspiring
- 10** Ny art af rodbrandsvampen *Aphanomyces*
- 12** Nyt fra IIRB-kongressen 2024
- 16** Dyrkeren skriver: Valg af roesorter ud fra højeste nettoudbytte og spredning i det genetiske materiale
- 20** Generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere
- 24** Kloden Rundt: Nyt fra de nordtyske dyrkere i Nordzucker
- 26** Regnskab og budget, Danske Sukkerroedyrkere

Elo West Larsen
Project Manager
KWS SAAT SE & Co. KGaA

Tak for denne gang

annonce

Det har været sjovt at stå i spidsen for roefrøsalget i Danmark. Præcis femten år af mit liv er gået med at være soldat for KWS i Danmark. Og jeg har kæmpet på flere fronter. De første otte år nærmest som en enmandshær for højere markedsandele. Efterfølgende heldigvis med behagelige skiftende medarbejdere. Men ikke kun det.

Opbygning af relationer til danske roedyrkere, som i antal er reduceret fra 1596 (2009) til 654 (2023) i den tid jeg har været på banen, har været en af de vigtigste opgaver.

Mine dage i KWS

Det har været en drøm at arbejde med salg af sukkerroefrø for KWS. Som mange vil vide, er min baggrund en uddannelse som agronom, syv år som underviser på Næsgaard Agerbrugsskole, fire år som planteavlskonsulent, to år i Udenrigsministeriet under Danida, seks år som selvstændig erhvervsdrivende inden for kommunikation og rådgivning. Og til dato mine dage i KWS.

Jeg er ofte blevet spurgt, måske med en smil på læben: nu er du færdig med roefrøsalget, hvad laver du så resten af året? Og det kan måske synes kunstigt, at man kan få et helt arbejdsår til at gå med at holde styr på alt omkring roefrøsalget.

Men ikke mindst efter at det direkte roefrøsalg blev introduceret i 2019 (salg til sæson 2020), er der ikke meget spildtid i kalenderen. At gå fra én kunde til adskillige hundrede kunder er en mærkbar forandring.

Ligesom din rytme i roedyrkingen er der også en rytme på frøsiden. Først salg og rådgivning, herefter logistik og frølevring, markbesøg, evt. håndtering af reklamationssager, udlandsture, grillarrangementer, forsøgsgennemgang, interne salgs- og marketingsmøder, behandling af forsøgsresultater, deltagelse i produktionsplanlægning for roefrø, udvikling af brochuremateriale og skrivning af nyhedsbreve, opladning til Orange aften. Og så er ringen sluttet. En ny salgssæson er allerede godt i gang.

Selvom jeg nu har søgt nye græsgange, internt i KWS, banker mit snart gamle hjerte da stadig for sukkerroedyrkingen i Danmark.

Udbyttet er den største driver

En af de rigtig gode ting ved at arbejde med frøsalg er en indædt fokusering på det langsigtede perspektiv – det gælder både forædling af sorter men også i kunderelationen. I frøbranchen tæller værdier som tillid, oprigtighed, ærlighed og præcision. Kun hvis tilliden til genetikken er til stede, kan man glæde sig over en god efterspørgsel på produktet.

Jovel, alle sortsparametre skal tages i betragtning, men størst af alt er udbyttet. Bortset fra de år der er stokløbere. Så får man en over nakken – også selvom den pågældende sort slet ikke burde være sået i midten af marts :-)

Og forsøgsresultaterne har været med os gennem årene, derfor kan jeg (desværre :-)) ikke alene tage ansvaret for markedsandele der er løftet fra 19 % (2009) til 53 % (2024) med bedste resultat på 65 % (2019).

Alle de sjove ting

Der har været både rugbrødsarbejde og flødeskumskager. Men mange sjove ting er det blevet til gennem de femten år. Det har været med stor glæde, at vi har oplevet en fantastisk glad og positiv stemning til mange Orange aftener. At stå i en roemark med engagerede danske sukkerroedyrkere i Tyskland, Sverige, Italien, Marokko, Holland, USA eller Tyrkiet. Det er ganske enkelt livet.

At sidde med bar røv i en roemark på Langeland, at give den gas til et grillarrangement, når en sidste halm er bjerget, at møde 150 roedyrkere til Orange aften. Alt sammen har det været forbundet med glæde og fornøjelse – i forsøget på at kombinere faglige budskaber med det sociale og fornøjelige.

Hen hvor peberet gror

Og nu har de sendt ham hen hvor peberet gror. Men det er sådan set efter eget ønske og vilje. At rejse er at leve og når man ikke mister lysten til at lære for livet, så er det det rette for mig i de sidste år af mit arbejdsliv.

Jeg arbejder fremadrettet med forretningsudvikling. Her herker især, nytænkning og evnen at tænke ud af boksen. Med lige dele arbejdsglæde og entreprenørånd skal nye markeder indtages, plejes og passes.

Og roerne gror faktisk overordentlig godt både i subtropiske og endda tropiske områder i verden. Specielt som en vinterafgrøde og især hvis man fokuserer på områder i nogle hundrede meters højde over havet. Og i mange områder i verden er jorde stærkt påvirket af saltophobning og her kan roerne ofte gro, hvor ingen anden afgrøde trives. Og så er der vandspørgsmålet. Roerne bruger kun det halve vand af hvad sukkerrør gør for at producere den samme sukkermængde. Og kampen om vandet bliver allesteds nærværende i det 21. århundrede. Her er der et stort potentiale for roeafgrøden i bæredygtighedens tegn.

Sluttelig vil jeg takke jer alle sammen - roedyrkere, interessenter i sukkerproduktionen, forsøgsvæsenet, repræsentanter fra kemibranchen samt kolleger i KWS. Det har været en spændende rejse og er det fortsat under eksotiske himmelstrøg.

Troels Frandsen,
formand Danske
Sukkerroedyrkere

Flot fremmøde på generalforsamlingen

Vi havde på vores generalforsamling i begyndelsen af marts deltagelse af 355 personer, primært roedyrkere – til sammenligning er vi i alt ca. 650 dyrkere.

Det meget flotte fremmøde vidner om et stort og stærkt engagement for vores sukkerroer, en fantastisk spændende afgrøde som vi i fællesskab skal fastholde en god udvikling på. Det ekstraordinære store fremmøde i år skyldes uden tvivl også den udfordrende kampagne, hvor især vejret med regn og frost skabte store problemer. Forløbet af kampagnen havde naturligvis stor fokus i bestyrelsens beretning, hvor vi samtidig kiggede fremad – hvad kan vi gøre for at stå bedre rustet til næste gang! Der blev dog også tid til at informere om de mange andre arbejdsopgaver, vi har i Danske Sukkerroedyrkere.

Beretningen blev fulgt op af en god og konstruktiv debat, hvor hovedfokus naturligt nok også blev kampagnen 2023.

Tak til generalforsamlingen for det flotte fremmøde og opbakning til såvel bestyrelsens arbejde i det forgangne år samt til de fremlagte tanker for det videre arbejde.

Fabriksdirektørerne Jesper Jeppesen, Nykøbing og Allan Borreskov, Nakskov efterfulgte generalforsamlingen med et indlæg om sukkerfabrikernes grønne omstilling. Indlægget kom rundt om tidsplanen for de kommende store investeringer i fabrikkerne, bl.a. omstillingen fra olie til gas, og den videre proces med at spare energi og reducere CO₂-udledningen. Tak til Jesper og Allan for et godt og interessant indlæg, der blev fulgt op af mange interesserede spørgsmål fra forsamlingen.

Positivt med investeringerne på fabrikkerne, men tidsplaner skal holde!

Udmeldingen fra Nordic Sugar/ Nordzucker er, at de med gasledningen til fabrikkerne i Nykøbing og Nakskov ser ind i en stærk fremtid for sukkerproduktionen i Danmark. Her kommer fabrikkerne til at køre på fuld kraft med kampagner på 120-130 døgn, hvilket er nødvendigt for en optimal økonomi og for at klare sig i konkurrencen. Som vi også hørte fra Jesper og Allan i deres indlæg på generalforsamlingen, investeres der store summer i de danske fabrikker, og der vil de kommende 5-7 år ske store ombygninger på fabrikkerne.

Det er naturligvis positivt med investeringerne, men ombygningerne opererer også med nogle stramme tidsbudgetter mellem kampagnerne. Her er det ikke rimeligt, hvis vi som dyrkere ender med at blive klemt, hvis tidsbudgetterne er lagt for stramme og fører til forsinkelser. Fabrikkerne bør være klar til opstart i ordentlig tid og holde farten gennem kampagnen!

Kampagnen skal desuden placeres i det tidsvindue, der giver det økonomiske optimum for dyrkerne, hvilket i sidste ende sikkert også vil give det bedste økonomiske resultat for Nordic Sugar. Vi må konstatere, at de sidste to års kampagner er skredet i tid og har været alt for sent færdige.

Fra Danske Sukkerroedyrkere bidrager vi som altid gerne til at finde konstruktive løsninger.

Fremadrettede fokuspunkter

Generalforsamlingen gav bestyrelsen opbakning til at arbejde videre med nogle fokuspunkter, herunder:

- Fortsætte med den nuværende ansvarsfordeling mellem dyrkere og Nordic Sugar
- Opstramminger på leveringsplanerne
- Opstramminger i forhold til vognmænds håndtering af leveringsplanerne

Vi må samtidig holde os for øje, at kampagnen 2023 blev afsluttet med kompensationer fra Nordic Sugar til de ramte dyrkere grundet den helt ekstraordinære situation. Ser vi frem, er målet, at vores aftalesæt med Nordic Sugar skal bære igennem uden kompensationer – vi kan ikke forvente kompensation fremadrettet. Bestyrelsen har på et bestyrelsesmøde samlet op på generalforsamlingen samt sidste kampagne og prioriteret indsatsområder. Det tager vi med videre i forhandlingerne med Nordic Sugar, hvor vi skal se på vores aftalesæt og kommende roepris.

Flere ting på paletten til de kommende møder med Nordic Sugar

Til forårets møder med Nordic Sugar har vi flere ting på paletten. Som nævnt skal vi have gennemgået og tilrettet vores aftalesæt samt aftalt en roepris for 2025. Målet er som tidligere år at få en aftale klar senest til juni.

Vi står i en situation, hvor roearealet er tilbage på normalt niveau efter en lille reduktion i 2023, og vi skal have en aftale på plads, som betaler for den ekstra risiko og indsats, der er forbundet med roedyrkningen. Risikoen var vi vidende til i sidste kampagne, og mange ødelagte marker bærer fortsat præg af roekampagnen 2023. Samtidig oplever vi som dyrkere generelt stigende omkostninger og strammere og strammere rammevilkår med bl.a. færre midler til rådighed til behandling af roerne. Desuden venter der givetvis landbruget nye omkostninger med den kommende CO₂-aftale. Heldigvis er sukkermarkedet fortsat stærkt, selvom sukkerprisen ser ud til at have toppet for denne gang.

Forårsarbejdet trækker ud

Jeg håber, at alle har fået samlet ny energi i den korte pause fra sidste års kampagneafslutning den 10. februar til start på den nye sæson. I skivende stund siger kalenderen forår, men den regnfulde vinter har skubbet et tidligt forår væk. Ved indgangen til april er kun 5-10 % af roerne sået, og april måned er, som alle har oplevet, startet meget regnfuld.

Jeg vil slutte med at ønske alle et godt forår og en god dyrknings-sæson.

Ansvarshavende redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. John Reese Jensen
Slagelse, tlf. 2859 4244

Godsejer Helge
Danneskiold-Samsøe
Søllested, tlf. 5494 4102

Gdr. Daniel Nøhr Andersen
Stege, tlf. 3124 0199

Gdr. Jesper Strange
Nykøbing F, tlf. 2180 5145

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Joakim Herrström
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 5469 1440

Annancer:

Redaktør Klaus Sørensen
Tlf. 2724 5609
Mail: ks@lf.dk

Opsætning og tryk:
vestergaards.com

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, august og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem Dao.

Oplag: 1.150

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsidebilledet:
Nyfremspirede roer
(foto: Agrofoto, 2023).

Forår på vej!

View over sortsforsøg med foder- og energiroer hos Tystoftefonden.

Forsøgschef
**Joakim
Herrström,**
NBR Nordic
Beet Research

Det er tid til at se fremad efter den lange kampagne i 2023. Først til sæsonen, der lige er startet. Vi ser frem til en hurtig start på væksten efter en usædvanlig kold, våd og langsom opstart. Ved et sent forår er det især vigtigt at holde øje med insekterne, læs mere fra NBR i dette nummer.

Grundet den lange kampagne har tiden mellem kampagnens afslutning og etableringen af en ny afgrøde nok sjældent været kortere. Inden påske skinnede solen på Sofiehøj, og mange ventede tålmodigt på at kunne komme i gang med forårsarbejdet, som nok ville tage fart efter påske-weekenden. I skrivende stund må vi dog konstatere, at det regner, og grundet store nedbørsmængder er marken

lige nu for våd til etablering. Det sene forår med forventet hurtigt skift til høje temperaturer kan give udfordringer for at opnå en god etablering, da såbedet tørrer hurtigere ud, og afhængigheden af nedbør på det rigtige tidspunkt øges.

Relativt høje temperaturer betyder, at insekter er mere aktive, mens roerne som småplanter er sårbare. Det er vigtigt at være opmærksom på dette og at dele viden om angreb i roerne mellem sukkerroedyrkerne, så alle kan være opmærksom på tidlig kontrol ved behov. I dette nummer finder du en længere artikel skrevet af Anne Lisbet om insektangreb ved etablering.

I etableringsfasen finder vi også en række jordboende svampe, der under gunstige forhold kan betyde tab af planter. En af disse svampe er *Aphanomyces*, hvor der nu er fundet en ny variant, *Aphanomyces macosporus*, som har flere kendte værtsplanter udover sukkerroer. *Aphanomyces* svampe drager fordel af lav pH og høj jordfugtighed. Du kan finde mere information i artiklen skrevet af Lars i dette nummer.

Renol

...effektiv penetreringsolie,
den originale og velkendte

- **Større sikkerhed**
- **Forstærker effekten**
- **Hurtigere regnfasthed**
- **Velafprøvet**
- **Vegetabilsk oprindelse**
- **Biologisk nedbrydeligt**

Internationalt samarbejde inden for IIRB, vores internationale organisation for roeforskere, afholdt sin kongres i begyndelsen af 2024. Her mødes ikke kun forskere, men repræsentanter fra hele branchen i to dage. Årets møde bød på en lang række spændende emner, du får et udpluk her i bladet ved en opsummering af Andrius og Otto.

IIRB-kongressen giver ofte nye refleksioner og tanker om nye områder og eksperimenter. En klar tendens er insekternes øgede påvirkning af vores afgrøder i Europa, ikke kun som direkte skadedyr, men også som bærer af sygdomme, hvor vi heldigvis er relativt forskånet i Danmark sammenlignet med kontinentet. Hos NBR arbejder vi proaktivt på dette område gennem internationale samarbejder og vores egne forsøg for at kunne give information og vejledning, hvis det er nødvendigt.

Med dette vil jeg gerne ønske dig en god forårssæson og en vellykket etablering af dine sukkerroer.

Joakim Herrström

Nordisk Alkali
Anemonevænget 2 | 4330 Hvalso
www.nordiskalkali.dk

 Nordisk Alkali
GROWING TOGETHER

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselsætninger og advarselsymboler, der fremgår af etiketten. Nordisk Alkali er medlem af Dansk Planteværn.

Skadedyr ved fremspiring

Projektleder
Anne Lisbet Hansen
NBR Nordic
Beet Research

Biologisk aktivitet i jorden er vigtig for omsætning og tilgængelighed af næringsstoffer samt for luft og vandgennemstrømning, og dermed er biologisk aktivitet vigtig for optimal plantevækst. Aktiviteten øges med varieret plantevækst samt med en rig og varieret mikro- og makrofauna. Afhængigt af aktuelle forhold kan enkelte arter dog af og til opformerer sig til tætheder,

der kan påvirke væksten af roe-

planter under fremspiring og frem til fire- og seksbladstadiet. I det følgende gennemgås en række skadevoldere, der kan forekomme i de tidlige vækststadier.

En gruppe af arter, der kaldes for roernes skadedyrskompleks, forekommer almindeligt i jorden, hvor de generelt ernærer sig af plantemateriale, og de er kun et problem ved store tætheder. Hertil hører springhale (collemboler), symflyer, tusindben og smælderlarver. Andre jordboende og tidligt forekommende skadedyr kan være stankelbenslarver. Derudover kan kåltrips og jordlopper skade de unge roer. Ligeledes kan agersnegle også give anledning til skader.

Insektbejdsemidlet Force 20 CS, som vi for nuværende bejdser sukkerroefrø med, indeholder et pyrethroid (tefluthrin), der virker ved kontakt og damp omkring frøene under fremspiring.

Effekten af Force er afhængig af jordfugt, hvor midlet har effekt på en god del af de jordboende skadedyr og sikrer i mange tilfælde et højt plantetal. Et knoldet

såbed med store luftkanaler og tør jord øger risiko for flygtighed af tefluthrin, og reducerer dermed effekten. Force har ingen effekt mod skadedyr, der opholder sig over jordoverfladen og som gnaver eller suger på de grønne plantedele. Nye insektbejdsemidler er under udvikling, og deres effekt undersøges i såkaldte ringforsøg med deltagelse af NBR i en arbejdsgruppe under IIRB (International Institute of Sugar Beet Research).

Agersnegle

Agersnegle kan raspe af de unge planter både over- og underjordisk og give uregelmæssige huller på kimstængel og blade i det tidlige forår. Fremmede forhold for store bestande af agersnegle er knoldede lerjorde efter fugtige somre og eftersomre samt forfrugt med fugtigt mikroklima såsom frøgræs og efterafgrøder. Forekomst kan forebygges ved at holde jorden "sort" med gentagne harvninger. Forekomst bør undersøges i god tid i februar-marts ved at udlægge sneglefælder på arealet; et bræt, en sæk, eller lignende flere steder i marken, hvorunder der lægges lidt fuldkornsmel

Agersnegl.

Springhale (Foto: Jean-Charles Pinheira).

Tusindben.

eller knækkede hvedekerner. Ved forekomst sættes ind med sneglegranulat indeholdende ferrifosfat. Behandlingen kan eventuelt gentages. Force har ingen effekt på snegle.

Springhaler

Springhaler er små hvide (2 mm) leddyr med 3 par ben. De forekommer underjordisk og lever hovedsageligt af dødt plantemateriale og svampehyfer, men de kan også gnave småbitte aflange huller i rødder og underjordisk kimstængel. Ved store tætheder kan angreb medføre, at planterne falder sammen og mistes. Springhalerne ses især i løse såbed med højt indhold af organisk materiale, ved dyb såning og langsom fremspiring. Bejdsning med Force reducerer skaderne. De overjordiske typer af springhaler er små, runde og violet-grønne til brunlige og gnaver små huller i bladene.

Tusindben

Tusindben foretrækker mørke og fugtighed, og kommer som regel kun frem om natten. De kan optræde i store mængder, og de indgår ligesom regnorme i omsætning af plantemateriale ved at blande og udlufte jorden. Tusindben kan medføre tomme hule frødele. De kan raspe uregelmæssige, langsgående bidmærker på kimstænglen under jordoverfladen.

Stankelbenslarver (Foto: Ghita Cordsen Nielsen).

Læsionerne bliver efterhånden mørke af sekundære svampeangreb. Angreb kan forårsage plantetab. Insektbejdsning med Force beskytter planterne mod milde angreb, men beskytter ikke ved store forekomster. Ofte ses tusindben i områder med løs jordstruktur og i jorde med højt organisk indhold.

Stankelbenslarver

Stankelbenslarver, der på engelsk kaldes ”læderjakker”, kan gnave i rødderne og forårsage plantebortfald. Ofte ses kimstænglen under jorden at være ædt, og bladene ligger karakteristisk tilbage på jorden og visner. Angreb ses især efter græsafrøder, hvor de voksne stankelben lægger æg i august og september. Normalt findes der flest stankelbenslarver i 2. og 3. års græsmarker, der har været afgræsset. Meget nedbør og fugtige forhold fremmer larvernes forekomst. Bejdsning med Force giver en vis, men ofte utilstrækkelig, beskyttelse. I Holland angives det, at ved mere end 100 larver pr. m², er det tilrådeligt at undgå roedyrkning, hvis muligt. Antallet af larver kan fastlægges ved uddrivning med saltvand: Et rør med kendt diameter fyldes med en saltvandsopløsning (1 kg salt til 5 l vand), saltvandet får larverne til at drive op til jordoverfladen efter ca. 10 min., hvor de kan optælles.

Smælderlarver.

Smælderlarver

Smælderlarver kendetegnes ved deres gul-orange kitinpanser. De gnaver i de underjordiske plantedele, og kan derved forårsage plantebortfald. De voksne biller lægger æg i 2,5-15 cm jorddybde i juni og begyndelsen af juli, hvor arealer med tæt græs eller kløvergræs foretrækkes. Larverne har en fire-årig udvikling og angreb kan ses i flere vækstsæsoner, før de forpupper sig, og skaden ophører. Larverne er i starten hvide og kun 1,5 mm lange, men ca. 2,5 cm og gul-orange, når de er fuldt udviklet. Ved høje temperaturer og tør jord trækker larverne længere ned i jorden. Force har nogen effekt mod smælderlarverne. Jordbearbejdning på tidspunkter, hvor der er æg, små larver og friske pupper angives at hæmme bestanden. Forekomst kan undersøges ved at tillokke smælderlarver med overskårne kartofler eller gulerodsskiver i 5 til 10 cm dybde.

Runkelroebiller

Runkelroebiller er små (1-1,5 mm lange) brune biller, der gnaver på rødderne og kimstængel, hvilket medfører små runde huller, der bliver mørke af sekundære svampeangreb. Plantebortfald kan ses ved tidlige kraftige angreb. Ved to- til seksbladstadiet kan billernes gnav i blade give

Runkelroebiller.

deforme planter. Fremmede faktorer for angreb er dårlige fremspiringsbetingelser, tæt sædskifte og varmt forår (indflyvning). Størst skade ses på arealer med roer efter roer eller på roearealer, som støder op til roer fra året før. Billerne kan vandre hen over jordoverfladen over cirka 30 meter fra sidste års mark til den nysåede mark. Underjordiske skader begrænses af bejdsning med Force. Når temperaturen er over 8°C kravler billerne op i planterne, og billernes gnav i hjertesked og blade kan give deformede planter med røde bladkanter. Når temperaturen overstiger 15°C, kan billerne flyve til nye marker. Frem til fire- til seksbladstadiet angives bekæmpelsestærsklen til at være 50 procent planter med tydelig angreb, og forsøgsresultater viser, at skader derunder ikke giver merudbytte for sprøjtning med 0,2 kg Lamdex.

Kåltrips

Kåltrips er det tidlige skadevoldende insekt, vi ofte ser i sukkerroerne fra fremspring og frem til fire- til seksbladstadiet. Første generation af trips, der er dårlige til at flyve, kommer frem fra overvintring i jorden i april-maj måned, når jordtemperaturen er 6-8°C. Anden generation af trips kan flyve, og vi kender dem som ”tordenfluer”,

Kåltrips.

men er uden betydning i roer. Kåltrips kan leve på flere forskellige plantearter, ud over bederoer, også raps og andre korsblomstrede-arter (gul sennep, olieræddike), ærter, hør samt kornarter og flere forskellige ukrudtsarter. Fremmede forhold er solrigt og tørt vejr, og i kombination med relativt kølige temperaturer, hvor fremspiring og tidlig vækst er langsom, ser vi deformede planter eller indsnørede kimstængler. Fra kimblad og frem til fire- til seksbladstadiet angives bekæmpelsestærsklen til at være 50 procent planter med tydelig angreb. I NBR-forsøgene med varierende angrebsgrader af trips, og flest med under 50 procent angrebne planter, har sprøjtninger med Lamdex ikke med sikkerhed øget udbyttet i forhold til ikke sprøjtede forsøgsled.

Jordlopper

Jordlopper kendetegnes ved deres ”frølår”, der gør dem i stand til at lave hoppende bevægelser. Bedejordlopper er sorte, og den gulstribede jordloppe er sort med to gule striber. De gnaver små huller og rudegnav i kimblade og i de første rigtige blade af roeplanten. Ofte ser vi ikke alvorlige skader fra jordlopperne. Fremmede faktorer for angreb er tørt og varmt vejr. De overvintrer beskyttede steder i markhegn, hvorfor

Jordlopper.

skader ofte ses især langs levende hegn og skov i april og maj. Fra kimblad og frem til fire- til seksbladstadiet angives bekæmpelsestærsklen til at være 50 procent planter med tydelig angreb, og kan behandles med Lamdex. Der er ikke lokale nyere forsøgsresultater med bekæmpelse.

Generelt gælder det at **bekæmpelse af de tidlige overjordiske skadedyr** som trips, runkelroebiller og jordlopper kun bør iværksættes ved konstateret overskredet bekæmpelsestærskel. Dette er for at minimere Lamdex's negative egenskaber på nyttedyr samt for at spare omkostninger.

Dette er de mest almindelig forekommende skadedyr i sukkerroer i det tidlige forår. Som klimaet ændrer sig med forventeligt varmere og mere tørre forår, kan det give anledning til forandringer i typen af skadedyr, vi ser i roerne. Aktuelle forhold følges i skadedyrsmonitoringen, der udføres af NBR og Nordic Sugar, på sukkerroer.nu, sukkerroe App eller SEGES Registreringsnet. ■

Mere info: www.sukkerroer.nu, Landbrugsinfo SEGES, Sukkerroenyt 2021(1),(3), 2022(1), 2023(1),(3); NBR Faglig Beretning 2023.

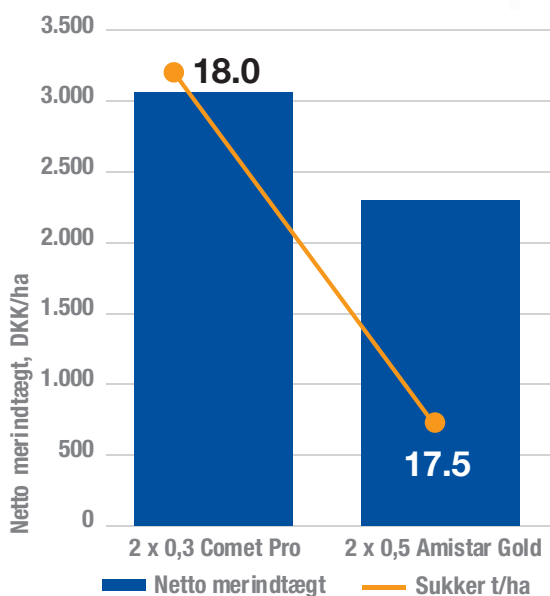
Comet® Pro

Svampemiddel

Bedste valg - højt merudbytte

✓ Bedre plantesundhed ✓ Ekstra sukker ✓ Højere dækningsbidrag

Over 3000 kr netto pr. ha
med 2x0,3 l/ha Comet Pro
Gns. af 3 år (2021-2023; n=9)

LÆS MERE

BASF

We create chemistry

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet før anvendelse. Medlem af Dansk Planteværn.

Armistar Gold reg. varemærke Syngenta.

Ny art af rodbrandsvampen *Aphanomyces*

Gulnende bygmark. Rodsystemer angrebet af *Aphanomyces macrosporus* forårsager vand- og næringsstofmangel.

Lars Persson
Nordic Beet
Research /
Brandsberga gård
AB

**Mariann
Wikström**
Agro Plantarum
AB

Jamshid Fatehi
Lantmännen
BioAgri AB

**Projektleder
Mikkel Nilars**
NBR Nordic
Beet Research

En ny art af *Aphanomyces* er for nylig blevet beskrevet. Det fulde navn er *Aphanomyces macrosporus*, og den kan inficere både byg og sukkerroer. Vi vil undersøge nærmere, hvilken indflydelse det kan have på vores roedyrkning og sædskifte.

Vores landbrugsjord har et rigt indhold af organismer, som er både gode og dårlige for vores fødevarerproduktion. Det er let at tro, at alt er kortlagt, men sådan er det langt fra. Nogle organismer er sværere end andre at arbejde med og kan dermed undslippe påvisning. Et eksempel på dette er *Aphanomyces* i sukkerroer som forårsager rodbrand, og som faktisk består af flere forskellige arter.

Ny – gammel opdagelse

Denne ”nye” art blev faktisk allerede opdaget for mere end tredive år siden, i en spinatmark, i forbindelse med en

doktorafhandling om jordbårne sygdomme af Mariann Wikström, Agro Plantarum AB. Vi tog nye prøver for nogle år siden, og efter at Jamshid Fatehi, Lantmännen BioAgri AB, nu har lavet de molekylære analyser, og vi har offentliggjort resultaterne videnskabeligt, har den fået status som en ny art. Den har fået det videnskabelige navn *Aphanomyces macrosporus*, fordi sporerne er større end hos andre arter af *Aphanomyces*.

Sædskiftet i fokus

En vigtig ting, når man diskuterer sædskifte er, hvilke afgrøder der kan inficeres af de forskellige skadegørere. Hvad angår den ”sædvanlige” *Aphanomyces* i sukkerroer, så er det spinat og rødbeder, som også er værtsplanter og kan inficeres, og disse afgrøder bør undgås for tæt i sædskiftet. Minimum fire år mellem hver af disse afgrøder, men gerne længere, om muligt måske op til seks år. Så

er der ukrudt som f.eks. hvidmelet gåsefod, som også kan inficeres, hvilket sker hele tiden i afgrødesekvensen, så længe der er planter tilbage efter bekæmpelse.

Spinat, byg og sukkerroer

Den nye art *Aphanomyces macrosporus* er lidt anderledes i forhold til andre arter. Mariann fandt den i første omgang på en spinatmark, men den blev også fundet i rødderne på bygplanter på samme mark. Vi har siden fundet den i flere bygmarker, og test viser, at den giver rodsygdom på både sukkerroer og byg. Det komplicerer det hele, fordi byg og sukkerroer er almindelige i sædskiftet. Undersøgelser er i gang for at skaffe viden om, hvilke andre værtsplanter den har. Det vides endnu ikke med sikkerhed, hvor udbredt *Aphanomyces macrosporus* er i dyrkningsområdet for sukkerroer. Vi forventer dog, at den er relativt udbredt. Prøverne til disse undersøgelser er taget i Sverige, hvor vi har fundet den mange steder, og nogle steder i Danmark, hvor vi indtil videre kun har fundet den i Jylland.

Algesvampe og vand

Hvad vi hidtil har set er, at byg inficeres under våde forhold med meget nedbør, især kort efter fremspiring. Planterne bliver gule, fordi rodsystemet ødelægges, og der er både mangel på vand og næring. Det er samme symptom, som når sukkerroer bliver inficeret af *Aphanomyces* og får rodbrand. Man taler ofte om iltmangel, når planterne bliver gule, men der er klart flere årsager. *Aphanomyces* indgår i gruppen af algesvampe, fordi de har slægtninge blandt algerne og også har brug for adgang til frit vand i deres livscyklus. Der har tidligere været to beskrevne arter, der angriber sukkerroer: *Aphanomyces cochlioides* og

Inficerede sukkerroeplanter. *Aphanomyces macrosporus* forårsager symptomer på rodbrand.

Aphanomyces cladogamus. Nu kan vi så tilføje en tredje art til listen: *Aphanomyces macrosporus*.

Sædskifteproblematikken

Effekten af forskellige sædskifter er kompleks og interagerer med faktorer i jorden, så resultaterne i udbyttet kan være svære at forudsige, da det er forskelligt fra sted til sted. De nye fund giver os anledning til at tænke over forholdet mellem sukkerroer og byg i sædskiftet og måske til at sætte spørgsmålstegn ved gammel viden. Det formodes dog, at de kendte bejdsemidler (som f.eks. Tachigaren), der anvendes på stort set alle sukkerroefrø i Danmark, også vil være effektive over for *Aphanomyces macrosporus*.

Projektet er finansieret af Stiftelsen Lantbruksforskning og er i sin afsluttede fase. Der kommer flere resultater fra projektet, når det er afsluttet. ■

Referencer:

Wikström, Mariann, Lars Persson, and Jamshid Fatehi. 2023. "Aphanomyces macrosporus sp. nov. Causing Root Rot in Barley and Some Other Plants» *Journal of Fungi* 9, no. 12: 1144. <https://doi.org/10.3390/jof9121144>

Nyt fra IIRB-kongres

Projektleder
Otto Nielsen
NBR Nordic
Beet Research

Juniorprojektleder
**Andrius Hansen
Kemezys**
NBR Nordic
Beet Research

IIRB-kongres nummer 79 løb af stablen i Belgiens hovedstad Bruxelles 27-28 februar. Der var næsten 400 deltagere fra over 20 forskellige lande, og vi deltog også fra NBR.

Hvert andet år arrangerer organisationen International Institute of Sugar Beet Research (IIRB) sin hovedbegivenhed, IIRB Kongressen. Vi fik mulighed for at præsentere fem videnskabelige posters og deltage i to mundtlige indlæg. Samtidig var der gode muligheder for at deltage i interessante diskussioner

med andre kongresdeltagere. Sammenfatninger af nogle udvalgte sessioner er præsenteret nedenfor.

Innovativ ukrudtsbekæmpelse

Sessionen omfattede tre præsentationer med ret forskellige indgangsvinkler til ukrudtsbekæmpelse. Den første præsentation af Oliver Schmittman fra Bonn Universitet omhandlede brugen af kunstig intelligens til at lave opgørelser af ukrudtsbestande, efter at dette var blevet bekæmpet med forskelligt udstyr. Emnet er særdeles relevant i forhold til at effektivisere ukrudts-tællinger, som jo bliver brugt i en lang række forsøgssammenhænge for at kunne dokumentere bekæmpelseseffekt m.m. Den store udfordring er, at ukrudt dækker over et stort antal arter og stadier og ofte er pletvis fordelt i marken, så det er meget arbejdskrævende manuelt at give et præcist billede af ukrudtssammensætning og mængde. Derfor er det oplagt at kombinere droneoptagelser med en efterfølgende billedanalyse. Det forudsætter dog, at en computer først bliver trænet i at kunne omsætte et foto til en tabel med værdier for de forekommende ukrudtsplanter på fotoet. Træningen af computeren foregår i første omgang ved, at en person fortæller computeren, hvilke ukrudtsarter, der forekommer på et antal fotos, og dernæst bruger computeren kunstig intelligens til at lære, hvordan den enkelte ukrudtsart ser ud (foto 1). Processen med at oplære computere i ukrudtskendskab er en relativ gammel disciplin, men den har haft begrænset succes indtil brugen af kunstig intelligens tog fart

for nogle få år siden. Siden da har vi set mange eksempler på ret effektiv ukrudtsgenkendelse, som efterhånden også begynder at få praktisk anvendelse i blandt andet præcisionssprøjter, som eksempelvis Ecorobotix Ara og Amazone SmartSprayer. Samlet set bliver der således brugt mange ressourcer på at udvikle denne teknologi, og inden længe må vi forvente, at alle, som er beskæftiget med ukrudt, kan få gavn af dette på den ene eller anden måde.

Den anden præsentation omhandlede en sammenligning af lugerobotter, mikro-spotsprøjtning m.m. Mikro-spotsprøjtning er et nyt begreb, som henviser til, at spotsprøjtning anvendes i felter på få kvadratcentimeter til forskel fra almindelig spotsprøjtning, hvor det oftest er felter på et antal kvadratmeter, der behandles. Sammenligningen af lugerobotter er en løbende proces over flere år, der udføres på Kirschgartshausen, som er en forsøgsgård, der er sponsoreret af Südzucker. Forsøgsgården ledes af Peter Risser, som ligeledes fremlagde erfaringer og resultater fra blandt andet forsøg med lugerobotter, der anvender GPS eller kamera til at lokalisere afgrøden og dernæst fjerne omkringstående ukrudt (foto 2). Generelt er der en stor udvikling indenfor robotbaseret lugning, og kombineres dette med GPS eller computerbaseret ukrudtsbekæmpelse samt mikro-spotsprøjtning er der gode muligheder for at klare ukrudtsbekæmpelsen med et lille herbicidforbrug. Resultaterne bliver relativt hurtigt uaktuelle, da flere robotproducenter er på

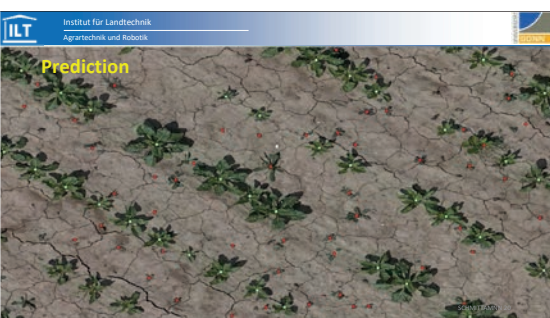

Foto 1. Foto viser computer-lært adskillelse af sukkerroer (hvide prikker) og ukrudt (røde prikker). Kilde: Oliver Schmittman, Institute für Landtechnik, Bonn (præsentation fra IIRB-kongres 2024).

sen 2024

Trials Kirschgartshausen - comparison 30th May 2023
Plant density sugar beet, weeds left after treatment, labour hand hoe (h/ha), beet yield (t/ha)

	Untreated	Farming GT	Farmdroid	BlueBob
beets/m ²	10.8 (ab)	10.7 (ab)	11.2 (a)	9.4 (bc)
weeds/m ²	13.2 (a)	0.3 (b)	1.3 (b)	0.9 (b)
hours/ha	67.3 (a)	9.9 (bc)	10.8 (bc)	13.2 (b)
beet yd t/ha	71.5 (b)	90.1 (ab)	89.9 (ab)	90.3 (ab)

Foto 2. Forsøg med sammenligning af tre forskellige robotter til ukrudtsbekæmpelse. Kilde: Peter Risser, Kirschgartshausen (præsentation fra IIRB-kongres 2024).

vej, og eksisterende produkter videreudvikles. F.eks. lancerer Farmdroid i 2024 deres egen version af mikro-spotsprøjten, som adskiller sig fra den, der indgik i forsøget i 2023, og som var fremstillet af Amazone.

Den sidste præsentation i sessionen var en holistisk tilgang til forskellige former for ukrudtsbekæmpelse og sammenlignede effekten af disse på erosion, regnorme, leddy, ressourceforbrug og klimagas-udledning samt toksikologiske effekter på diverse organismer i landbrugsjord og vandmiljø. I undersøgelsen sammenlignedes konventionel ukrudtsbekæmpelse med båndsprøjtning med Conviso samt anvendelse af Farmdroids lugerobot med og uden supplerende kemisk bekæmpelse. På baggrund af dette relativt store forskningsprojekt blev der fremlagt følgende konklusioner (oversat fra Olga Fishkis's præsentation på IIRB-kongressen 2024):

- Ingen konventionelle metoder er fuldstændigt miljøvenlige
- Mekanisk bekæmpelse med traktor og radrenser er toksikologisk set sikre metoder, men øger emissioner af drivhusgasser og dieselforbrug
- På skorpet jord reducerer radrensning jord-erosion, men flere studier er nødvendige
- Konventionel bredsprøjtning medfører lav toksikologisk risiko i de fleste regioner
- Bredsprøjtning er en klar fordel i relation til omkostninger, arbejdsforbrug og antal af mulige dage i marken
- Ingen af de nye metoder er fuldstændigt miljøvenlige

- CONVISO ONE har den største akvatiske toksicitet, men er bedst i relation til klimavenlighed, energiforbrug, terrestrisk toksikologi og økonomi
- Brugen af Farmdroids lugerobot er toksikologisk set harmløs, men er en ulempe i form af CO₂-emissioner og økonomiske udgifter sammenlignet med bredsprøjtning
- Udstyres Farmdroiden med spotsprøjtningsteknik vil de toksikologiske risici reduceres med 90 % og CO₂-emissioner reduceres til 5 % sammenlignet med konventionel bredsprøjtning. Omkostninger ville være en anelse højere end med konventionel sprøjtning.

Der blev efterfølgende spurgt ind til CO₂-emissionen fra Farmdroid, da den jo kører på solceller. Forklaringen var, at emissionerne kommer fra fremstilling af robotten. Olga Fishkis har udført arbejdet på Institut für Zuckerrübenforschung, Göttingen.

SBR-RTD: ny sukkerroesygdom forårsaget af bakterie

To indlæg omhandlede SBR & RTD af hhv. Pierre Longerstay fra SESVanderHave og Bojan Duduk fra det serbiske institut for pesticider og miljøbeskyttelse. SBR er såkaldt 'Syndrome Basses Richesses', og RTD er 'Rubbery Taproot Disease', og begge sygdomme er ofte fundet sammen som et sygdomskompleks. SBR-RTD er forårsaget af to forskellige patogener

Foto 3. Foto viser symptomer af SBR-RTD i de serbiske sukkerroemarker. Sygdomskompleks er ofte forårsaget af patogen bakterie: *Candidatus Arsenophonus phytapathogenicus* og *Candidatus Phytoplasma solani*. Kilde: Bojan Duduk, Institut for pesticider og miljøbeskyttelse, Beograd, Serbien (præsentation fra IIRB-kongres 2024).

bakterier, som begge bliver overført af cikader. SBR-RTD sygdommene resulterer i voldsomt udbyttetab og koster stor reduktion i sukkerprocent, og er derfor en kritisk sygdom især i Sydeuropa.

I de senere år er sygdommene også fundet i Tyskland. Vores naboer mod syd ser meget alvorligt på denne sygdom og har iværksat et samarbejde for at undersøge sygdomskomplekset og se på mulige løsninger til det. Da sygdommene overføres af cikader, er det selvfølgelig vigtigt at monitorere og bekæmpe denne skadegører, men forældre prøver også at løse problemet med det genetiske materiale i sorterne. Forælderne har allerede identificeret noget genetisk materiale, som bedre kan tåle SBR-RTD, og de arbejder på udvikling af nye resistente sorter. Hos NBR kommer vi til at monitorere indflyvning af cikader og følge udvikling af SBR-RTD nøje, da sygdommene breder sig mere og mere nordpå fra Sydeuropa.

Foto 4. Billede af ferskenbladlus med såkaldt 'sort mave'. Den sorte mave på bladlusene indikerer, at den har suget på plantemateriale med MPR, og disse bladlus dør sandsynligvis indenfor kort tid. Dette fænomen er meget brugbart i lusestudier med MPR. Kilde: Sharella Schop, Wageningen universitet, Holland. (præsentation fra IIRB-kongres 2024).

Virusgulsot & alternativ bekæmpelse af skadegørere

Virusgulsot var igen et meget tydeligt fokusområde på kongressen. Sygdommen er forårsaget af tre forskellige vira og spredes hovedsageligt af ferskenbladlus. Situationen i Danmark og Sverige kan forventes at ændre sig, hvis vi oplever stigende vintertemperaturer og varme forår. Vi har derfor behov for at deltage i og følge den forskning, som kollegerne laver i resten af Europa. Der var flere indlæg angående resistensforædling mod nye tolerante sorter, biologiske bekæmpelsesmidler og IPM-metoder. Der blev fremlagt, at de fleste af roeforælderne har dannet et samarbejde 'Flavie', hvor de i et fælles projekt har udviklet nye metoder til at teste sorterens følsomhed overfor virusgulsot. Sorterne bliver derefter sorteret efter udbyttepotentielle, og de mest lovende sorter bliver derefter udviklet til nye potentielle markedsorter.

Et indlæg fra Sharella Schop fra Wageningen universitet omhandlede 'Mature Plant Resistance' (MPR), som har negativ effekt overfor grønne bladlus i sukkerroerne. MPRs effekt opstår ved at bladlus, som har suget på ældre sukkerroerplanter eller ældre blade, har højere dødelighed end dem, der har suget på de friske blade. Det er faktisk ikke kun alder på bladet eller planten, som påvirker, hvor modstandsdygtig sukkerroerne er mod bladlus, men andre klimafaktorer som temperatur spiller også en vigtig rolle. Sorterne har forskellige niveauer af MPR, og dette kan bruges til udvikling af nye sorter, som er mere modstandsdygtige overfor bladlus. Dette har udsigt til anvendelse som IPM-metode med henblik på at reducere smittetryk af bladlus.

Monitering af bladsygdomme
Sessionen om bladsygdomme omhandlede mest Cercospora, som vi heldigvis ikke har så meget af i Danmark endnu. Sessionen blev åbnet af et indlæg fra

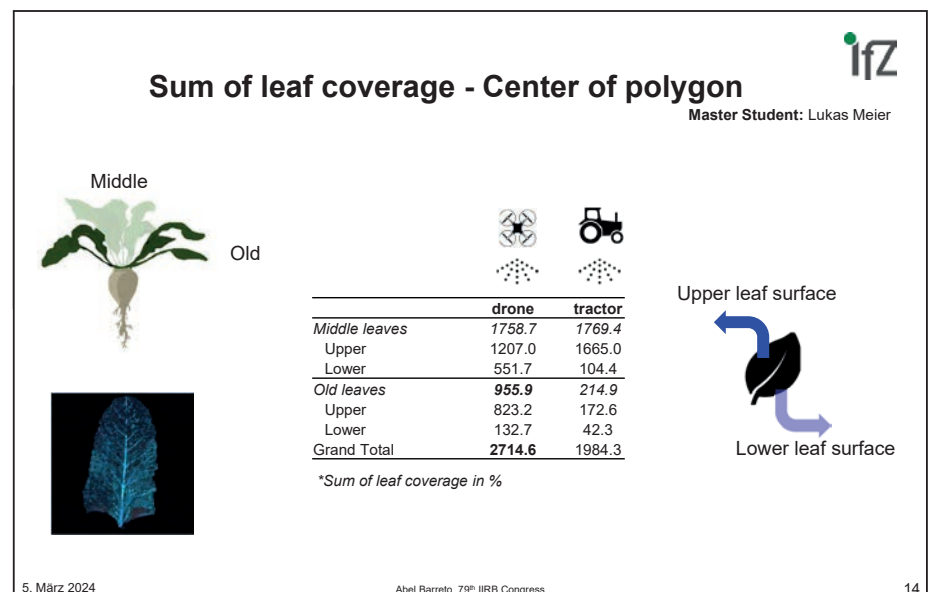

Foto 5. Sammenligning af sprøjteeffektivitet af dronesprøjtning og alm. marksprøjte (tractor). Marksprøjten er bedre til at dække oversiden af de mellemste blade, mens dronen pga. turbulens er bedre til at dække ældre blade længere nede i roerne og undersiden af de mellemste blade. Kilde: Abel Barreto, Institut für Zuckerrübenforschung, Göttingen. (præsentation fra IIRB-kongres 2024).

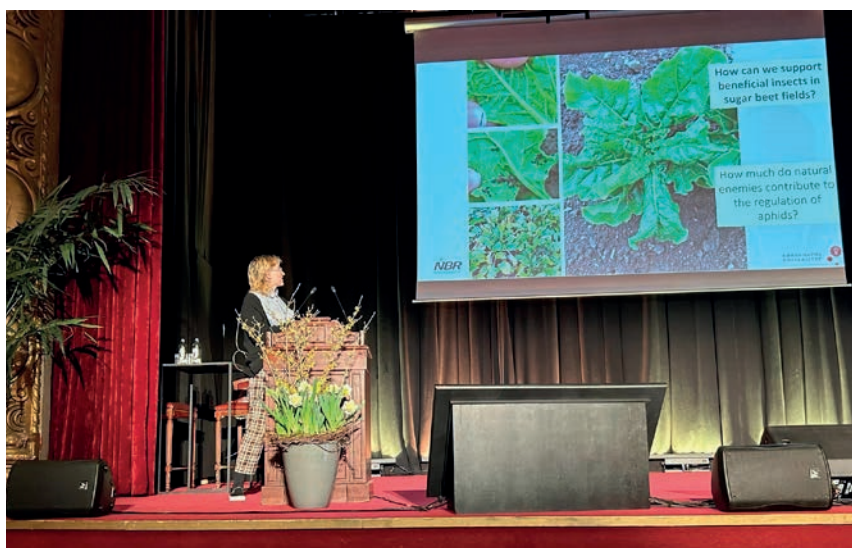

Foto 6. Nika Jachowicz PhD studerende hos NBR, præsenterede sine forskningsresultater med titlen 'Conservation biological control potential in sugar fields in Denmark'. Nikas resultater er bl.a. baseret på forsøg fra de danske sukkerroemarker, som viser, at blomsterstriber i markkanten øger antal af nyttedyr i roemarker.

Nathan Wyatt, US Department of Agriculture, hvor han præsenterede Cercosporas livscyklus, og forskning omkring spredning af denne alvorlige sygdom. De har fundet ud af, at sporerne fra Cercospora spredes allerede meget tidligt i sæsonen og kræver lav temperatur, således er 10 grader nok til at sporerne frigøres. Fungicidresistens overfor Cercospora er også problematisk, da sygdom kan ændre sig efter de klimatiske forhold, hvilket ofte kan resultere i nedsat fungicidvirkning.

Der var derefter to indlæg som omhandlede monitorering af Cercospora ved at anvende digitale metoder. Den ene metode var præsenteret af François Joudelat fra Institut Technique de la Betterave (ITB), Frankrig. Denne metode er baseret på IoT kamerateknologi, hvor man kan monitorere sygdomsudvikling i 'real time'. Metoden er baseret på monitoringsnetværk, hvor man placerer statiske kameraer i marker, som indsamler billeder af

roeflade i marken. Billederne bliver analyseret og sammenlignet med de andre marker, og hermed kan dyrkerne blive advaret om sygdomsudvikling. Det lyder til at være en meget smart metode, men der skal indkøbes mange kameraer for at dække et område tilstrækkeligt.

Den anden metode omhandlede brug af droner til at monitorere sygdomstrykket i marken og herved bruge denne teknologi til bl.a. at udvikle tildelingsfiler for fungicidbehandling. Abel Barreto fra Institut für Zuckerrübenforschung, Göttingen viste også i sit indlæg, hvordan dronen kan blive anvendt til pletsprøjtninger i marken med svampemidler. Forsøg ved Göttingen med drone-sprøjtning har vist, at der kunne spares 27 % fungicid, men udbytte på drone-behandlet areal blev reduceret med ca. 0,75 t sukker/ha. Det var meget interessant at sammenligne sprøjte kvaliteten af dronesprøjtning med alm. marksprøjtning, hvilket kan ses i foto 5. ■

NBR deltog på kongressen med 5 posters:

- *Long-term effects of liming in crop rotations with sugar beet*
Å. Olsson Nyström & L. Persson
- *Quick tests for sugar beet respiration*
J. Ekelöf & A. Wauters
- *Quantification of soil parameters and agricultural product interactions using field mapping, precision farming technologies and vegetation indexes – a GIS-based alternative to classical field trials*
O. Nielsen & C. Szilas
- *Variable rate fungicide application for improved leaf disease control in sugar beet*
A. L. Hansen & P. Trénel
- *Enhancing Sugar Beet Weed Control through Integrated Chemical and Mechanical Strategies*
M. Nilars & O. Nielsen

4 indlæg:

- *Conservation biological control potential in sugar beet fields in Denmark*
N. Jachowicz
- *Modelling sugar beet clamp temperature*
W. English
- NBR har bidraget til indlægget "Companion plants to control pests in sugar beets", som blev fremlagt af Choé Dufrane fra IRBAB.
- NBR har bidraget til indlægget "The efficacy of new seed treatments to control *Atomaria linearis* and other soil pests in sugar beet", som blev fremlagt af Linda Green-Frijters fra IRS.

Yderligere bidrag:

- A. L. Hansen var moderator på sessionen "Reviewing innovative weed control approaches".

DYRKEREN
skriver

Christian Wibholm
»Liselund«, Stubbekøbing

Valg af roesorter ud fra højeste nettoudbytte og spredning i det genetiske materiale

Nu skriver vi så den 7. april. Det er lørdag, og solen skinner, men situationen er næsten uændret, fra sidst jeg skrev den 20. februar. Jeg havde regnet med, at jeg skulle fortælle om et veloverstået forårsarbejde, eller bare at det var godt i gang. I den sidste uges tid har jeg fået mellem 50 og 70 mm regn, så de våde pletter i markerne er blevet "frisket op".

Inden regnen kom, nåede vi dog en masse. Alle vinterafgrøder har fået startgødning, og al gylle er udbragt. Vinterbyg, vinterhvede og vinterraps får N21-24s til start for at kunne få nok svovl udbragt. Derefter ca. 30 tons gylle, og her midt i april tildeles resten af kvælstoffet i enten N27-4s eller Flg. N30-2s. Roer og raps tildeles 0-4-21, så det passer med P og K. Ved bygsåning placeres 200 kg 21-3-10.

15 ha med spinat

Jeg overtog forpagtningen af yderligere 15 ha på Lolland, som lå med efterafgrøde. Det har hidtil været drevet økologisk. Det fik gylle og blev pløjet, og vi såede spinat den 20. marts, hvor der blev

placeret 125 kg Flg. 27-3-0-2s. Ligesom de få, der fik sået roer, går jeg nu og håber på, at det snart kan lade sig gøre at sprøjte mod ukrudt. Jeg havde egentlig besluttet mig for, at jeg ikke ville have spinat mere, men det er jo ikke nemt at få ekstra såsæd af vårbyg eller havre og vårhvede for den sags skyld – så det bliver spinat igen. Og jeg har jo også betalt dyre lærepenge, så i år bliver det vildt godt... Jeg har netop været i spinatmarken. Den er kommet fint op, og det er ukrudtet også. I morgen lover de tørvejr, så selv om jorden er meget blød, sprøjter vi den med 0,75 betanal og 0,25 olie. Vi har også sprøjtet en del hvede med 100 g Broadway + 0,6 l CCC.

Fortsætter side 18 →

MEGAFOL®

MINDRE SPRØJTESKADE

MEGAFOL genopretter
væksten og minimerer skader
efter ukrudtsbehandling i roer.

*Scan koden og
læs mere om
MEGAFOL*

syngenta®
Biologicals

Kørsel med stripcatten for at genopfriske striberne.

Roesorter fra alle 4 producenter

Som jeg skrev lidt om sidst, skal vi så 135 ha med roer. Jeg har valgt en sort fra hver af de 4 producenter. Der er ikke problemer med nematoder, så der er frit valg på alle hylder. Det er KWS Selma, Aragon, ST Bornholm og Blans. Jeg går hovedsagligt efter højeste nettoudbytte, men også efter at have en spredning i det genetiske materiale. Så hvis en sort falder igennem af en eller anden årsag, så er det kun en mindre del af det samlede areal. Det giver også mulighed for at lade den sundeste sort stå længst. På Lolland nåede vi at få nedfældet gyllen (15 t/ha) på hele roearealet, inden regnen kom. På Falster manglede vi et par dage mere i, at jorden var helt klar. Vi kunne godt havde sået den sidste dag inden regnen, men jeg er ikke glad for at have en afgrøde i flere stadier, da det giver bøvl med sprøjtningerne resten af sæsonen.

Faste kørespor – kan næsten altid køre i marken

Gyllevogn og traktor er udstyret med automatisk dæktryksregulering, og det er helt utroligt, hvor meget det betyder, at dæktrykket bliver sænket, når der køres i marken. Nedfælderen er en tallerken-nedfælder med en STS pakker på. Den

laver et fint stykke arbejde, og normalt er det nok med en harvning efter. Al gylle bliver kørt med vogn. Det er meget fleksibelt, og da vi har faste kørespor, betyder kørsel i sporene ikke noget. Tværtimod kan vi næsten altid køre, da sporene aldrig er bløde. I efteråret blev der nedfældet 60 kg N i gylle og derefter sået en 90/10 blanding. Ved planteklip i november havde den samlet over 200 kg N op. Så derfor bliver der kun placeret 30 kg N i en Flg. 27-3-0-2s sammen med såningen. Jeg havde regnet med et noget større N-prognose tillæg. Det blev til 5 kg her hos os. Efter det vådeste efterår, jeg kan huske, så virker det lidt mærkeligt, men jeg mangler ikke kvælstof, så det betyder ikke så meget.

Forskellig behandling af efterafgrødeparceller

På Falster har jeg de 5 efterafgrødeparceller, som er på ca. 4 ha hver. Hver parcel er delt op i 2, hvor den ene halvdel er harvet i ca. 20 cm dybde. Den anden halvdel er striptillet i ca. 20 cm dybde. Den 5. parcel er 90/10 blanding. Der er der også en pløjet parcel. Vi sprøjtede arealet med roundup midt i marts. Lige før regnvejret kørte jeg med stripcatten igen for at genopfriske striberne. Sidste år kørte jeg i ca. 5 cm

dybde, men det gav en tendens til en glittet sål, hvor nogle rødder drejede af, så i år kørte jeg i 15 cm dybde. Det gik rigtig godt, og det lykkedes at få lavet en lille kam, som jeg gerne vil have. Så nu er planen, at der kun skal tromles forud for såning.

Sidste år fik jeg flere grå hår på hovedet af at skulle braklægge 4 %, og nu får jeg endnu flere af at skulle tage de arealer i drift igen. Jeg kan egentlig godt lide at slippe for at dyrke en masse ukurante arealer. Det er vel også fornuftigt nok at begrænse produktionen, når kornprisen er under pres. Men når så EU så åbner op for korn fra Ukraine, så mængden af korn bliver endnu større, så virker det lidt unfair, at det kun er os i lille Danmark, som skal redde verden.

Maskinerne er klar

Ellers har vi brugt tiden på at levere en masse halm til varmeværket, og i sidste uge har vi leveret rødsvinglen. Den har givet rigtig godt, så det bliver spændende at få de sidste vejsesdler og rense-resultatet. Markplan, gødningsplan og sprøjteplan er blevet finpudset. Maskinerne har været klar længe. Det er bare at åbne ladeportene, når foråret engang kommer. Når det sker, vil jeg ønske alle en god arbejdslyst. ■

Ny roeoptager til sæsonen 2024?

Kontakt os nu for at høre mere om markedets mest innovative roeoptagere, GRIMME's REXOR Gen. III.

Salg/rådgivning:
Uffe Jensen
+45 4028 1374
uj@grimme.dk

GRIMME Skandinavien

Chr. Hyllebergs Vej 9-11 • 8840 Rødkærsbro • 8665 8499 • grimme@grimme.dk

Generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere – Sakskøbing den 4. marts 2024

Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkere afholdt sin generalforsamling den 4. marts 2024 i Sakskøbing med ca. 355 deltagere.

Beretningen samt årsrapporten for 2023 kan hentes på danske-sukkerroedyrkere.dk. Årsrapporten og budgettet er desuden nærmere omtalt på side 26-27 her i dette nummer af *Sukkerroenyt*, som ligeledes kan hentes på hjemmesiden.

Bestyrelsens beretning blev fremlagt af Troels Frandsen samt Henrik Hansen, Michael Rasmussen, Helge Danneskiold-Samsøe og Michael Hansen.

Debat med fokus på den problemfyldte kampagne

Den problemfyldte kampagne med regn, frost og kasserede roer blev udførligt behandlet i beretningen af Troels Frandsen, der herunder kom ind på ansvarsfordelingen mellem dyrkerne og Nordic Sugar. Herunder pegede Troels også på behovet for opstramninger i leveringsplanerne, så man bl.a. sikrer en ligelig fordeling af leveringerne hen over kampagnen for alle dyrkere.

Formanden for Danske Sukkerroedyrkere, Troels Frandsen.

Klaus Pedersen, Nørreballe pegede bl.a. på, at det var udfordrende med roerne efter frosten i november, og det var oplagt at forsøge at rede så mange af de frostskaadede roer, som man kunne, men meldingen var, at der ikke kunne ændres i leveringsrækkefølgen.

Dyrkerne har ansvaret for roerne, ja, men det er fabrikkernes ansvar at tage roerne ind, hvilket de ikke har levet op til – fabrikkerne skal op i gear!

Det har været et bekosteligt år, hvor roemarkerne er efterladt med skader på jorden.

Lars West, Sydvestsjælland, **Morten Thorkilsen**, Gørlev og **Klaes Kappel**, Flakkebjerg præsenterede i fællesskab et forslag fra en gruppe på 65 sjællandske dyrkere. Gruppen havde forud for generalforsamlingen holdt møde, hvor de sammen havde formuleret nogle forslag:

- Oprindelig leveringsplan med alle efterfølgende ændringer gennem kampagnen, **skal** kunne ses på portalen: sukkerroer.nu
- Der indføres en forsikringsordning inspireret af den "svenske model" for alle roer som skal være gældende fra 10. december. Forsikringsordningen skal dække roer som på denne dato er taget op og korrekt afdækket. Fra forsikringens ikrafttrædelse har NS ret til at ændre i leveringer, således at roerne herefter tages ind i den rigtige rækkefølge under hensyntagen til den bedste økonomi for den samlede sukkerroebranche.
- Hvis afskrabning af skadede roer bliver nødvendigt, skal dette udføres af NS i samarbejde med transportør. NS stiller med konsulent som afgør hvor meget der skal skrubes af roekulerne og som samtidig laver opgørelse over mængden af roer til forsikringsordningen. Dette skal sikre passende afskrabning af roer uden værdi, samt sikre at sukkerfabrikkerne kan opretholde maksimal oparbejdningshastighed.
- Hvis kampagnelængden overstiger mere end 100 dage, overgår det fulde ansvar og den fulde risiko for de resterende roekuler til NS i de resterende dage af kampagnen, dog under forudsætning af at roerne er taget op rettidigt, samt afdækket korrekt.
- Alle dyrkere skal forlods tildeles en leveringsplan med det antal leveringer de har ret til ifølge leveringskontrakten. Dvs. en levering pr. 12,5 hektar, som udgangspunkt. Fravigelser herfra **kan** herefter aftales med NS/transportør. Leverandører med kun 1 leverance skal som udgangspunkt ikke leverer senere end fx 1. januar.

Resultat af kampagnen 2023, Danmark

Foreløbig opgørelse

Areal	31.006 ha
Dyrkere	654 stk.
Areal pr. dyrker	47,4 ha
Leverede rene roer	2.248.061 tons
Leveret pølsukker	386.411 tons
Sukkerindhold	17,2 %
Renhed	88,1 %

Ovenstående er eksklusive:

- økologiske sukkerroer og dyrkere fra Sverige (svenske økologiske roer oparbejdet i Nykøbing)
- konventionelle sukkerroer fra Sverige 30.928 tons (svenske konventionelle roer oparbejdet i Nakskov)

Rodudbytte pr. ha	74,8 tons
Pølsukker pr. ha	12,9 tons

Rodudbytte og pølsukker pr. ha opgjort alene på konventionelle roer i Danmark

Kilde: Nordic Sugar

Efter generalforsamlingen var der indlæg ved fabriksdirektør i Nakskov Allan Borreskov, Nordic Sugar og fabriksdirektør i Nykøbing Jesper Jeppesen, Nordic Sugar. De to fabriksdirektører informerede om Nordic Sugars plan for at nå klimamålet og herunder om kommende investeringer på de to fabrikker.

Mogens Hansen pegede på, at han har leveret roer i en lang årrække, og fabrikkerne kører en mindre daglig mængde igennem, end de skal og har gjort tidligere. Man skal tage fat i fabrikkerne og få dem op på at køre 12.500 ton pr. dag, som man i sin tid planlagde efter i Nykøbing. Der investeres store beløb i energioptimering, men husk også at investere, så fabrikkerne kan komme op i fart!

Jørn Dalby, Nykøbing pegede på, at det bekymrer ham, at der skal indføres Rupro prøvetagere i stedet for Cocksedge. Rupro udtager mindre prøver og skærer roerne over ved prøveudtagningen, hvilket giver flere beskadigede roer – det kan medføre en lavere sukkerprocent. Man skal se på, om der er en forskel og en konsekvens af det nye system og sikre, at det ikke giver en mindre afregning til dyrkerne.

STEKETEE aktiv redskabsstyring med rækkerensning og rækkesprøjtning

En radrenser til alle behov

Kamera med kurvestyring.

Fuldt program i mekanisk og kemisk udstyr til ukrudtsbekæmpelse i rækkeafgrøder.

Kombinationsmulighederne er uendelige, når det gælder rækkeafgrøder.

ISOBUS styret løft og tryk på parallelogrammer.

Vi skaber plads til at vokse for både afgrøder og landmænd

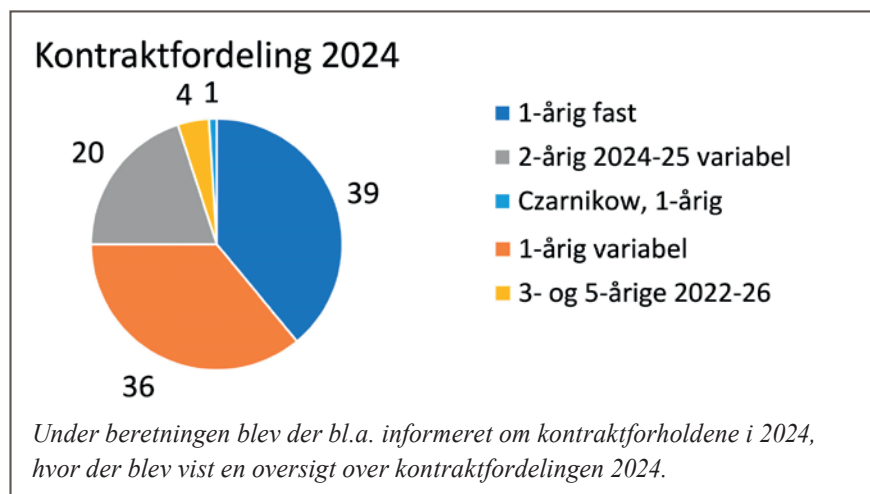
- ✓ Variabel indstilling af sprøjtebredden
- ✓ Sprøjt både over og mellem rækken
- ✓ Sprøjt med forskellige midler

Mange muligheder og løsninger
kontakt Tom Ellerød allerede nu
på tlf.: 21 78 42 62

mertz
WWW.MERTZ.DK

Ca. 355 deltagere var mødt frem til generalforsamlingen i Danske Sukkerroedyrkere i Sakskøbing.

Jens Madsen, Fuglebjerg pegede på, at det er fint, at vi har fået compensation nu, men fremadrettet skal vi have løsninger, så det ikke er nødvendigt. Der er f.eks. brug for vejledninger fra dyrkerforeningen og Nordic Sugar til, hvordan og hvornår roerne skal dækkes.

Vagn Juszczyk udtrykte ros til bestyrelsen for beretningen, hvor man er kommet godt omkring alle de aktuelle punkter – og ros til Nordic Sugar for også at tage ansvar.

Vagn Larsen, Bandholm var i sit indlæg inde på, at der er en grund og sukkersiloer i Gørlev, hvor man kan bygge en ny sukkerfabrik. Det vil reducere transporten og spare på CO₂-udledningen.

Troels Frandsen takkede undervejs for input og bemærkninger og kom i sine svar ind på, at bestyrelsen nu vil samle op på alle forslag og kommentarer modtaget gennem kampagnen og her på generalforsamlingen. Bestyrelsen vil vurdere og prioritere, hvad der skal bringes op i de kommende forhandlinger med Nordic Sugar om den kommende aftale om kontraktforhold og priser. Troels Frandsen understregede flere gange undervejs, at der er behov for at lære af erfaringerne og stramme op, så vi står bedre rustet fremover.

Genvalg af bestyrelsesmedlemmer

Michael Grunnet Rasmussen, Daniel Nøhr Andersen, Anita Halbye, Christian Jensen og Henrik Hansen var på valg til bestyrelsen og genopstillede alle. Alle fem blev genvalgt uden modkandidater for en 2-årig periode.

Der var ligeledes valg til suppleanter, hvor Michael Christiansen, Søren Piil, Jacob Rasmussen og Anders Ege Olsen alle genopstillede og blev valgt uden modkandidater. I zone 4 genopstillede Hans-Erik Povlsen ikke, og her blev Bent Knudsen valgt som ny suppleant.

Konstituering

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig, hvor Troels Frandsen blev genvalgt som formand og Henrik Hansen blev genvalgt som næstformand. De to er herved automatisk en del af forretningsudvalget, hvor der ligeledes var genvalg af Christian Jensen som det 3. medlem.

Fabriksudvalget fortsætter ligeledes uændret med, Michael Grunnet Rasmussen (ordfører og tilsyn med prøvevasken), Henrik Hansen og John Reese Jensen.

Udover disse poster har Danske Sukkerroedyrkere i henhold til vedtægterne

nedsat en række udvalg og er desuden repræsenteret i flere eksterne bestyrelser og fora, hvortil der er udpeget repræsen-

tanter. På danskessukkerroedyrkere.dk kan man se en samlet oversigt over udvalgene og medlemmerne i disse. ■

Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse 2024

Troels Frandsen (formand)
Vantoregård
Vantorevej 53
4880 Nysted
Tlf. 2332 0375
tf@vantoregaard.dk

Henrik Hansen (næstformand)
Pugerupgaard
Bjernæsvej 26
4970 Rødby
Tlf. 5192 5460
pugerupgaard@yahoo.dk

Christian Jensen
Lindegårdsvej 4
5900 Rudkøbing
Tlf. 2172 6257
cfjensen@hotmail.com

Anita Halbye
Høvdingsgaard
Kalvehavevej 29
4735 Mern
Tlf. 4054 7014
anita@halbye.dk

Michael Hansen
Knoldeholm
Knoldeholmsvej 8
4892 Kettinge
Tlf. 6139 1465
knoldeholm@hansen.mail.dk

John Reese Jensen
Koldekilde
Koldekildevej 3
4200 Slagelse
Tlf. 2859 4244
koldekilde3@gmail.com

Michael Grunnet Rasmussen
Nygård
Skodsbøllevvej 29
4920 Søllested
Tlf. 2537 1399
nygaard@it.dk

Helge Danneskiold-Samsøe
Øllingsøe Gods
Græshavevej 33
4920 Søllested
Tlf. 5494 4102
h_danneskiold@yahoo.dk

Daniel Nøhr Andersen
Fanebjerg Kirkevej 41
4792 Askeby
Tlf. 3124 0199
daniel@thorsviggaard.dk

Jesper Strange
Sibirien 4 B
4800 Nykøbing F
Tlf. 2180 5145
strangefarm@hotmail.com

DALMOSE VOGNMANDSFORRETNING

En del af HJ Gruppen

NYHED:

Optagning med 9-rækket bord for skånsom optagning og dermed færre overkørsler

- Optagning af roer på Syd- og Vestsjælland samt på Møn med meget erfarne og kompetente chauffører. Vi kører med 5 stk. 3-akslet Ropa-optagere, hvoraf 2 stk. har sidebånd for opsamling af roetoppe og 3 stk. selvkørende frakørselsvogne med sideaflysning. Vi tager også roer op på 45 cm rækkeafstand.
- Såning af roer med 2 stk. 18-rk. + 1 stk. 36-rk. med placering af flydende eller fast gødning. På maskinerne er der sektionsslukke for at undgå overlappning.
- Radrensning hvor vi kører med 2 stk. radrensere, der begge kører med både 12-rk. og 18-rk. Vi kører med dobbelt kamerastyring, GPS, sektionshævning og bladtaster til styring.

HJ Gruppen | Dalmose Vognmandsforretning

Lundsgårdsvej 5 | 4261 Dalmose

Tlf. 58 18 81 15

Ring til Kenneth: 31 45 93 81
eller Henrik: 40 25 89 97

hjgruppen.dk

Af Jorn Dalby

Nyt fra de nordtyske dyrkere i Nordzucker

Generalsekretær Dr. Heinrich-Hubertus Helmke i DNZ (foreningen for de nordtyske dyrkere til Nordzucker) informerer om situationen i det nordlige Tyskland i det seneste "News fra WABCG", fra begyndelsen af marts – nyhedsbladet udgives af Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG.

Generalsekretær i DNZ, Dr. Heinrich-Hubertus Helmke.

Sidste års kampagnen startede i begyndelsen af september med oparbejdning af økologisk roer i 2 uger på én af fabrikkerne. Rodudbyttet i de økologiske roer var rigtig godt med næsten 58 tons pr. ha. Til gengæld var sukkerindholdet på under 16 % ikke tilfredsstillende.

Roehøsten og transporten var ret udfordrende gennem hele kampagnen. Meget regn i høstperioden fra september til december betød alt for mange afbrydelser og problemer i markerne og

tilsvarende på fabrikkerne. På grund af frostperioderne i december og januar led kvaliteten af sukkerroerne selv i veldækkede kuler, så det ikke var alle roer, der kunne oparbejdes. Ved afslutningen stod det også klart, at der var roer, der ikke kunne tages op og blev efterladt i markerne. Midt i februar afsluttedes en lang kampagne efter ca. 160 dage. Gennemsnitsudbyttet blev højere end forventet med 81 tons rod pr. ha. Sukkerindholdet på 16,6% lod dog meget tilbage at ønske. Alt i alt blev sukkerudbyttet set over hele perioden gennemsnitligt.

På den politiske side er de tyske dyrkere bekymrede over den store import af sukker fra Ukraine. Der er ingen tvivl om, at Ukraine har brug for en samlet støtte fra det europæiske samfund, men siden der blev åbnet for toldfri import uden begrænsninger, er mængden af sukker fra Ukraine til EU steget fra tidligere 20.000 tons til nu forventeligt 650.000 tons i indeværende markedsårs. De europæiske sukkerroedyrkere er bange for, at EU's sukkermarked destabiliseres. Den nuværende markedssituation er stadig god, men det er kun et spørgsmål om tid, inden priserne

falder. Roepriserne i 2023 ender dog på et tilfredsstillende niveau.

Reduktionen i brug af plantebeskyttelsesmidler er fortsat et stort problem i EU. Lovgivning om reduktionsmålet faldt i parlamentet og er udsat. Safari, det vigtige middel mod ukrudt, har ikke fået en forlængelse og kan kun bruges til og med 2024 dyrkningsseasonen. Glyphosat blev forlænget i 10 år på EU-niveau, men den tyske regering forsøger at opsætte yderligere restriktioner og begrænsninger for fremtidige ansøgninger.

Politiske fortsætter diskussionen om, at nye forædlingsteknikker ikke skal klassificeres som genmodificering. Lykkes det, vil det være et vigtigt skridt mod at finde forædlingsløsninger til f.eks. bedre resistens mod skadedyr og sygdomme og til brug af færre midler til plantebeskyttelse.

Der er allerede fokus på den kommende kampagne, og i 2024 vil de nordtyske dyrkere øge arealet med sukkerroer en smule – det sker med håb om en god økonomisk markedssituation for roerne og bedre dyrkningsbetingelser. ■

Reception for Troels Frandsen

Formanden for Danske Sukkerroedyrkere
Troels Frandsen fylder 60 år.

I den anledning vil det glæde Troels og Danske Sukkerroedyrkere at se medlemmer, samarbejdspartnere, venner og bekendte til reception.

Fredag den 24. maj 2024, kl. 13.00-16.00

The Cottage
Skansevej 19
4880 Nysted

Tilmelding er ikke nødvendig.

Danske
Sukkerroedyrkere

BEDRE TRÆKKRAFT ALTID

VREDESTEIN
TYRES

For mere information kontakt
produktspecialist
Knud Blomgreen +45 2030 3408

REGNSKAB OG BUDGET

Danske Sukkerroedyrkere

	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023 29. september 2022	Regnskab 2023 27. september 2023	Budget 2024 27. september 2023
Roemængde	2,53 mio. tons	2,54 mio. tons	2,40 mio. tons	2,27 mio. tons	2,25 mio. tons
Kontingent pr. ton roer	40 øre	40 øre	50 øre	50 øre	50 øre
Medlemmer	787 stk.	747 stk.	730 stk.	691 stk.	650 stk.
Basiskontingent pr. medlem	1.250 kr	1.250 kr	1.250 kr	1.250 kr	1.250 kr
INDTÆGTER					
Opkrævning til Danske Sukkerroedyrkere, pr. ton roer	1.013.837	1.015.201	1.200.000	1.133.835	1.125.000
Opkrævning til Danske Sukkerroedyrkere, basiskontingent	983.750	933.750	912.500	863.750	813.750
Opkrævning til NBR	126.920	355.837	1.116.000	1.089.280	1.260.000
Videresendt til NBR	-126.920	-355.837	-1.116.000	-1.171.500	-1.169.710
Opkrævning til NBR, pr. ton roer	5 øre	14 øre	48 øre	48 øre	56 øre
Øvrigt bidrag til NBR, betales via FFS-formue	500.000 kr	500.000 kr	500.000 kr	500.000 kr	500.000 kr
I ALT INDTÆGTER	1.997.587	1.948.951	2.112.500	1.997.585	1.938.750
UDGIFTER					
Kontingenter					
Medlemskontingent, Landbrug & Fødevarer	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
- do -, CIBE	150.958	159.494	160.000	165.707	166.000
- do -, WABCG	7.645	8.106	12.000	8.172	12.000
Andre kontingenter					
I alt kontingenter	308.603	317.600	322.000	323.879	328.000
Mødeudgifter og repræsentation					
Repræsentation og møder i Danmark	508.564	567.534	550.000	628.171	550.000
Medlemsmøder	0	2.142	25.000	141	25.000
Generalforsamling/Årsmøde	82.959	121.753	140.000	119.600	130.000
CIBE-møder	0	18.751	120.000	89.660	120.000
Rådgivende udvalgsmøder	0	0	1.000	0	1.000
CIBE-kongres	0	39.364	0	0	0
WABCG-møder	0	22.533	40.000	16.661	40.000
Andre møder i udlandet	0	0	10.000	8.713	10.000
I alt mødeudgifter og repræsentation	591.523	772.078	886.000	862.946	876.000
Honorar til forretningsudvalg m.fl.	655.000	665.000	760.000	760.000	810.000
Øvrige aktiviteter					
Bremsetest	2.248	2.440	2.000	2.440	2.000
Færdselsgruppen	6.949	0	5.000	6.858	5.000
I alt øvrige aktiviteter	9.197	2.440	7.000	9.298	7.000
Sekretariatsudgifter m.v.					
Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug & Fødevarer	749.500	733.500	733.500	733.501	755.505
Administration af Sukkerroeaftiftsfonden	61.500	81.500	81.500	81.500	81.500
Juridisk bistand	2.500	0	20.000	0	20.000
Konsulent-bistand	0	48.775	10.000	14.088	10.000
Revision	18.300	19.400	19.000	20.700	21.000
Revision, produktionsafgift Sukkerroeaftiftsfonden	9.700	9.700	10.000	15.450	16.000
Forsikringer	1.549	4.018	4.000	4.659	5.000
Kurser	0	0	10.000	0	10.000
Kontorartikler og tryksager	1.800	1.835	10.000	2.080	10.000
Tidsskrifter, hjemmeside og lign.	8.201	7.304	10.000	9.501	10.000
Telefon-, fax, IT, porto og annoncer	7.168	8.152	10.000	7.342	10.000
Andre udgifter	2.982	2.811	10.000	5.851	10.000
I alt sekretariatsudgifter m.v.	863.199	916.996	928.000	894.671	959.005
Sukkerroenyt					
Annonceindtægter (indtægt)	-248.000	-315.850	-240.000	-315.725	-280.000
Trykning og DTP-arbejde	85.696	93.420	90.000	98.218	90.000
Porto	67.246	67.984	70.000	68.686	70.000
Udgift til redaktion	187.375	183.375	183.375	183.375	188.876
Øvrige	2.743	5.339	20.000	2.692	20.000
I alt Sukkerroenyt	95.060	34.268	123.375	37.247	88.876
I ALT UDGIFTER	2.522.582	2.708.382	3.026.375	2.888.041	3.068.881
INDTÆGTER - UDGIFTER	-524.995	-759.431	-913.875	-890.456	-1.130.131
FINANSIERINGSPOSTER					
Renter af bankkonti (netto)	-15.317	-14.858	0	37.342	40.000
Kursregulering realiseret	296.929	-270.255		639.125	0
Kursregulering urealiseret	1.340.029	-2.367.498		1.437.306	0
Udbytte af investeringsforening	515.735	181.562	400.000	242.465	400.000
Kurtage, gebyr og rådgivning formueforvaltning	-178.082	-45.988	-40.000	-100.975	-40.000
I ALT	1.959.294	-2.517.037	360.000	2.255.262	400.000
Skat af årets resultat	214.797	88.858	50.000	0	0
RESULTAT	1.219.502	-3.365.326	-603.875	1.364.806	-730.131

BALANCE

Danske Sukkerroedyrkere

	2021	2022	2023
AKTIVER:			
Bankbeholdning	3.504.743	1.482.008	200.275
Tilgodehavender	9.794	61.484	194.950
Tilgodehavende udbytteskat	88.858	17.601	7.091
Tilgodehavende moms			156.242
Forudbetalinger			1.708
Dyrkerbetaling til NBR			82.220
Værdipapirer til kursværdi	17.143.492	16.002.042	17.466.854
AKTIVER I ALT	20.746.888	17.563.135	18.109.340
PASSIVER:			
Egenkapital ultimo, basis	14.505.081	14.505.081	14.505.081
Investeringsbeløb fra Danisco A/S, primo	3.611.880	4.831.382	1.466.056
Årets resultat	1.219.502	-3.365.326	1.364.806
Investeringsbeløb fra Danisco A/S, ultimo	4.831.382	1.466.056	2.830.862
EGENKAPITAL I ALT	19.336.463	15.971.137	17.335.943
GÆLD			
Skyldige omkostninger	50.250	472.055	73.814
Skyldig moms	395.795	420.360	0
Skyldig skat	214.797	0	0
Nakskov Sukkerroedyrkerforening	749.582	699.582	699.582
GÆLD I ALT	1.410.424	1.591.998	773.397
PASSIVER I ALT	20.746.888	17.563.135	18.109.340

Regnskab 2023

INDTÆGTERNE for Danske Sukkerroedyrkere (DKS) består af kontingent fra medlemmerne samt forrentning af indestående i bank og investeringsforening. Kontingentet består dels af et fast beløb pr. medlem dels en sats pr. ton rene roer. Der opkræves endvidere et bidrag til Nordic Beet Research (NBR), som videresendes dertil. Dette beløb udgør en andel af bidraget fra de danske roedyrkere. Herudover finansieres noget af dyrkernes bidrag til NBR via en overførsel fra formuen i Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning (FFS) til NBR.

Under **UDGIFTER** og **Mødeudgifter og repræsentation** indeholder "Repræsentation og møder i Danmark" alle udgifter til møder i bestyrelse, forretningsudvalg m.v. samt møder med eksterne parter. Der er "CIBE-kongres" hver 3. år, og i de mellemliggende år er der flere udvalgs-møder i medlemslandene og dermed normalt en lidt større udgift til "CIBE-møder". "Andre møder i udlandet" er møder, som ikke er relateret til CIBE og WABCG. I 2021 og 2022 har der som følge af Corona-situationen været ingen/

begrænset antal fysiske møder i udlandet.

Under **Honorar til Forretningsudvalg m.fl.** indgår honorar til forretningsudvalg, fabriksudvalg samt grundhonorar til bestyrelsesmedlemmerne.

Under **Sekretariatsudgifter** udgør "Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug & Fødevarer" DKS's vederlag for at få udført sit sekretariatsarbejde i Landbrug & Fødevarer. Sekretariatsgodtgørelsen er regnskabsmæssigt opdelt i to dele med 80 % (733.501 kr) under sekretariatsudgifter og 20 % (183.375 kr) under "Sukkerroenytt". "Administration af Sukkerroeaftiftsfonden" (81.500 kr) udgør DKS's vederlag for administration af Sukkerroeaftiftsfonden, som iflg. loven ikke må finansieres via de opkrævede produktionsafgifter.

Sukkerroenytt viser resultatet af bladets drift, hvor nettoudgiften er 37.247 kr (inkl. udgiften på 183.375 kr til redaktion). Under **Finansieringsposter** indgår renter af bank og udbytte af investeringsforening. Endvidere indgår både realiserede og urealiserede kursreguleringer på værdipapirerne. Resultatet i 2023 er især påvirket af en realiseret kursgevinst på

639.125 kr og en urealiseret kursgevinst på 1.437.306 kr.

RESULTATET udviser et overskud på 1.364.806 kr, hvilket er markant bedre end budgettet – især pga. kursgevinsterne.

Budget 2024

I budgettet for 2024 er posterne generelt på samme niveau som i budgettet for 2023.

Under **INDTÆGTER** budgetteres med uændrede kontingentsatser samt lidt færre dyrkere pga. strukturudviklingen. Opkrævningen til NBR er siden 2023 øget som følge af færre midler fra Sukkerroeaftiftsfonden samt en øget udgift til NBR med den nye NBR-aftale for 2023-27.

RESULTATET budgetteres herved til et underskud på 730.131 kr, som tages fra "Investeringsbeløbet fra Danisco A/S".

Balance 2023

I **AKTIVER** indeholder "Værdipapirer til kursværdi" hovedparten af formuen investeret via investeringsforening gennem Danske Bank. "Dyrkerbetaling til NBR" er fra 2023 oprettet til at udligne saldoen i de årlige opkrævninger fra dyrkerne til NBR.

Under **PASSIVER** er egenkapitalen opdelt på en basis-kapital på ca. 14,5 mio. kr og "Investeringsbeløb fra Danisco A/S", som er en restsaldo efter udbetaling af 65 mio. kr heraf til medlemmerne i 2011. Med virkning fra 2014 er det besluttet, at restsaldoen over en årrække skal komme medlemmerne til gode via en reduktion af kontingentet. Herved budgetteres med årlige underskud. Årets resultat tilgår således "Investeringsbeløbet fra Danisco A/S".

"Nakskov Sukkerroedyrkerforening" indeholder midlerne fra den tidligere forening. Midlerne er overført til DKS, som administrerer disse og modtager afkastet, mens saldoen fortsat behandles separat. Uddeling af midler herfra varetages af "Udvalget vedr. Nakskov Sukkerroedyrkerforening". ■

BLIV KLAR TIL ROESÆSONEN 2024

VI HAR SUPPLERINGSFRØ
PÅ LAGER I FORÅRSSÆSONEN

 **DLF
Beet Seed**

KØB DANSKE TOPSORTER TIL ATTRAKTIVE PRISER

**KØB DIT ROEFRØ
ONLINE PÅ
MARIBOBEETSHOP.DK**

Kontakt Ole Lauridsen
mobil 2211 2221.

Eller din frøavlskonsulent,
hvis du er frøavlør til DLF.

DLF Beet Seed ApS • Højbygårdvej 31 • 4960 Holeby • www.dlfbeetseed.com